

Erfaringer fra landsbyen Karby på Mors

Civilingeniør i Urban design Ann-Sophie Øberg
Morsø Kommune, Natur og Miljø
Team Byplan
aso@morsoe.dk

Landskabsstrategi

Landskabsstrategien for Karby forsøger at integrere forskellige aktiviteter og tiltag i området. Nogle af tiltagene er bundne opgaver, mens andet er igangsat på eget eller kommunalt initiativ. De aktiviteter, der fra starten skulle inddrages i den samlede landskabsstrategi, var: Natura 2000 udpegning, vådområdeudpegning, områdefornyelse og kulturmiljøudpegning i selve Karby. Derudover var det fra starten af klart, at projektet skulle forsøge at klarlægge behov og ønsker fra landbrugerne i området, da en strategi for landskabet unægtelig vil tage afsæt i de

mest dominerende landskaber i området, nemlig den dyrkede flade og strandengene.

Metode

Der er i arbejdet med landskabsstrategien taget udgangspunkt i en borgerdrevet proces, hvor borgerne løbende har fået viden, sparring og inspiration. Processen har været tilrettelagt, så det var borgerne, der skulle nå frem til et resultat, men de er blevet supporteret af eksperter fra Skov og Landskab og medarbejdere fra Morsø Kommune, der skulle give borgernes idéer og mål form. Sideløbende med processen i Karby har medarbejder-

ne i Morsø Kommune deltaget i tværfaglige seminarer i DiaPlan regi, så der er tilført ny viden og erfaringer fra andre steder til arbejdet med landskabsstrategien.

Resultat

Resultatet af processen er todelt. Lokalt har man fået ejerskab til en fælles strategi, som fastlægger nogle ønskede visioner og mål for området. Der er nedsat lokale arbejdsgrupper, der er gået i gang med konkrete projekter, ligesom der er sat gang i nogle langsigtede initiativer, der er afhængige af et stort lobbyarbejde, både lokalt og nationalt.

Kommunalt har man fået

skabt et solidt grundlag for planlægningen i det åbne land, konkret har det givet input til Natura2000 handleplanerne, vådområdeprojekter og skal indgå som vidensgrundlag i forhold til den kommende revision af kommuneplanen.

Konklusioner

Planlægning i det åbne land

- Det kan faktisk lade sig gøre at lave planlægning i det åbne land som en bottom-up proces. Som kommune har man pligt til at ville lave udpegninger, og det er det kommunen har erfaring med at gøre. Det viser sig faktisk, at borgerne har lige så stor interesse i at bevare og udvikle landskabet, som kommunen har, og at de i fællesskab er dygtige til at finde løsninger på problematikker lokalt.
- Det er enormt vigtigt at give sig god tid til en proces omkring det åbne land, der er mange interesser involveret, og nogle gange er det tiden, der skal arbejde for et projekt.

Aktører

- Det er så vigtigt, at der kommer aktører fra så mange grupperinger som muligt.
- I Karby var der et rigtig godt fundament i kraft af en tidligere gennemført områdefornyelse, et lokalkendskab er afgørende for at få de rigtige aktører i spil.

Visioner

- For almindelige borgere i et område kan det være rigtig svært at tale om fælles visioner. Beboerne har en tendens til hurtigt at ville tale

Foto: Jørgen Primdahl.

om løsninger og konkrete projekter. Derfor anbefales det at fastholde dem i visionsfasen lidt længere, end de selv er tilbøjelige til.

Ændrede forudsætninger

- Ved igangsættelse af et pilotprojekt har man ofte tilrettelagt et forløb, men når det er et udviklingsprojekt, må man ikke være bange for at træde et skridt tilbage og konkludere, at nu skal projektet drives i en anden retning end oprindeligt tænkt, og tidsplanen må revideres.

